

Stefan Kosiński

Izba krakowska

Palestra 29/1(325), 133-138

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

września 1984 r. konkurs krasomówczy aplikantów Izby białostockiej. Biorący udział w konkursie aplikanci mieli jako temat obronę Justyny Bogutówny, bohaterki książki Zofii Nałkowskiej „Granica”.

Oceny poziomu wystąpień biorących udział w konkursie aplikantów dokonało jury pod przewodnictwem dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej adw. Witolda Powichrowskiego. W skład jury wchodził — poza adwokatami — także prezes Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku Wiesław Sieklucki oraz zastępca prokuratora wojewódzkiego Henryka Pancewicz. Jako kryterium brano pod uwagę styl wygłaszanego przemówienia, poprawność wysławiania się, znajomość materiału faktycznego, trafność argumentacji oraz celowość stosowanych przepisów prawnych. Najwyższą ocenę uzyskało wystąpienie apl. Haliny Wenclik. Drugie miejsce zajęła apl. Maria Smaczna-Grozdew, a trzecie apl. Mirosław Truszczyński. Wszystkim biorącym udział w konkursie aplikantom wręczone zostały dyplomy.

2. W dniu 9 września 1984 r. w

lokalu Okręgowej Rady Adwokackiej w Białymstoku, odbyło się spotkanie powołanej przez ORA komisji kwalifikacyjnej z kandydatami do zawodu adwokackiego. Zgodnie z treścią instrukcji Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej celem tego spotkania było dokonanie wstępnej oceny przydatności kandydatów do zawodu adwokata. Zgłosiło się 18 kandydatów, z którymi w myśl pkt 7 wspomnianej instrukcji zostały przeprowadzone rozmowy eliminacyjne z zakresu współczesnych zagadnień społeczno-politycznych, historii powszechnej i historii Polski, zagadnień kulturalnych oraz na temat wylosowanego zagadnienia prawnego z dziedziny prawa karnego lub cywilnego. Bezpośrednio po przeprowadzonej rozmowie komisja dokonała oceny przydatności poszczególnych kandydatów na aplikantów. Oceny te zostały przedstawione Radzie Adwokackiej na posiedzeniu rozpatrującym podania o wpis na listę aplikantów adwokackich Białostockiej Izby Adwokackiej.

adw. Jerzy Korsak

Izba krakowska

1. Narada w sprawie organizacji prac w postępowaniu dyscyplinarnym. W dniu 30 marca 1984 r. rzecznik dyscyplinarny ORA w Krakowie adw. Zbigniew Dyka zwołał naradę swoich zastępców stosownie do wymagań § 9 Regulaminu pracy rzeczników dyscyplinarnych.

Rzecznik dyscyplinarny omówił rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19.XI.1983 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim oraz regulamin pracy rzeczników dyscyplinarnych uchwalony przez NRA w dniu 26.II.1984 r. Na tle tych aktów prawnych przedstawione zostały zadania

rzeczników dyscyplinarnych w toku postępowania dyscyplinarnego. Szczególnie szeroko omówiono stadia postępowania dyscyplinarnego, zasady redagowania aktów oskarżenia oraz zagadnienia wymiaru kary za przewinienia dyscyplinarne.

Ustalony został następujący podział pracy zastępców rzecznika w zakresie:

a) terytorialnym przez powierzenie spraw z terenu:

- woj. tarnowskiego — adw. Tadeuszowi Bochenkowi (członkowi ORA),
- Nowego Targu i Zakopanego — adw. Antoniemu Deskurowi (członkowi ORA),
- Nowego Sącza, Limanowej i Gor-

- lic — adw. Stefanowi Krawczukowi (członkowi ORA);
- b) kompetencyjnym przez powierzenie:
- prowadzenia dochodzeń dyscyplinarnych — adw. Władysławowi Niewiadomskiemu, adw. Ryszardowi Paradowskiemu oraz adw. Januszowi Sczanieckiemu,
 - prowadzenia spraw w stadium jurysdykcyjnym — adw. Ryszardowi Brodowskiemu, adw. Stanisławowi Staniszewskiemu oraz adw. Mieczysławowi Załędze.

Później na wniosek rzecznika dyscyplinarnego ORA powołała adw. Andrzeja Buczkowskiego (członka ORA) na zastępcę rzecznika.

2. Pogrzeb dziekana Izby. W dniu 31 marca 1984 r. zmarł nieoczekiwanie adw. **Stanisław Warcholik**, dziekan ORA w Krakowie, członek NRA. Uroczystości żałobne odbyły się w dniu 6 kwietnia 1984 r. na cmentarzu Rakowickim.

Po egzekwiach odprawionych w kaplicy cmentarnej kondukt pogrzebowy udał się na miejsce spoczynku Zmarłego w Alei Zasłużonych. Nad mogiłą zgromadziła się najbliższa rodzina (żona z synkiem), krewni, przyjaciele, przedstawiciele władz centralnych, miejskich-krakowskich władz państwowych i politycznych, szefowie i liczni przedstawiciele magistratury i prokuratury krakowskiej, delegacja NRA z prezesem NRA adw. M. Budzanowską, wiceprezesem NRA adw. drem K. Łojewskim oraz dziekanem ORA w Warszawie adw. Maciejem Dubois.

Okręgowe Izby Adwokackie reprezentowali: Izbę katowicką — dziekan adw. Andrzej Dziecioł wraz z wicedziekanem A. Rajpertem i sekr. ORA adw. J. Grochowiczem, Izbę rzeszowską — dziekan adw. dr Wiesław Grzegorzczak wraz z wicedziekanem adw. M. Cincio, Izbę bielską — dziekan adw. dr Jerzy Sieklucki wraz z wicedzieka-

nem Z. Piwowarczykiem, Izbę kielecką — dziekan adw. Ryszard Podlipniak, Izbę częstochowską — dziekan adw. Józef Lipiec, Izbę wrocławską — wicedziekan adw. dr Zygmunt Ziemia.

Zmarłego pożegnał w serdecznych, pełnych wzruszenia słowach w imieniu Zespołu Adwokackiego Nr 5 w Krakowie, którego członkiem był zmarły dziekan, adw. Andrzej Łukawski. W imieniu Okręgowej Rady Adwokackiej w Krakowie oraz całej Izby Adwokackiej przemawiał wicedziekan adw. dr hab. Andrzej Kubas, który pożegnał serdecznie wieloletniego dziekana, wybitnego adwokata i zasłużonego działacza samorządowego. Następnie wygłosił przemówienie adw. Roman Porwisz, który w bardzo osobistych i bezpośrednich słowach żegnał swego przyjaciela. W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej mowę pogrzebową wygłosił wiceprezes adw. dr Kazimierz Łojewski, podkreślając niezwykłą osobowość Zmarłego, wybitne jego osiągnięcia w pracy adwokackiej, walory obrończe oraz zasługi dla polskiej adwokatury.

Po przemówieniach złożono wieńce i wiązanki kwiatów od adwokatury, władz i instytucji, od przyjaciół, kolegów, znajomych i klientów, a także od przedstawicieli adwokatury austriackiej, czechosłowackiej i węgierskiej.

Szczególny żal wyrazili aplikanci adwokacy, których zmarły darzył dużą życzliwością i zrozumieniem, sam ciesząc się ich dużą sympatią.

Ostatnią posługę Zmarłemu oddali bardzo liczni adwokaci, sędziowie, prokuratorzy, radcowie prawni, znajomi i klienci.

Tłum ludzi stał w powadze i z zadumą nad mogiłą adw. Stanisława Warcholika, wieloletniego dziekana krakowskiej adwokatury.

W związku ze śmiercią dziekana Warcholika kondolencje nadesłali: Prezydium NRA, dziekani w imieniu

ORA: w Białymstoku, Bydgoszczy, Kielcach, Lublinie, Olsztynie, Opolu, Płocku, Poznaniu, Radomiu, Siedlcach, Szczecinie, Toruniu, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze. Kondolencje przesłały również Zespoły Adwokackie i poszczególni adwokaci.

Podsekretarz stanu wiceminister Zdzisław Jędrzejczak przekazał wyrazy współczucia w imieniu Ministra Sprawiedliwości i własnym.

Ponadto kondolencje złożyli: prezes ZPP adw. dr Zdzisław Czeszejko-Sochacki, prokurator wojewódzki w Nowym Sączu Tadeusz Warzecha, prof. dr hab. Zdzisław Marek, kierownik Zakładu Medycyny Sądowej AM w Krakowie, prezes Austriackiej Izby Adwokackiej adw. dr Walter Schupich, dziekan Izby Adwokackiej w Keszczem adw. dr Zoltan oraz b. dziekan tej Izby dr Tibor Juhasz, a także dziekan Izby Adwokackiej w Koszycach adw. dr Aleksander Dora.

Kondolencje w imieniu ambasadora Francji p. Jeana-Bernarda Raimonda oraz własnym przekazał konsul generalny Francji p. André Bonamy.

adw. Zbigniew Dyka

3. Konkurs krasomówczy aplikantów. Dnia 27 października 1984 r. odbył się w Klubie Adwokata w Krakowie przy ul. Sławkowskiej I eliminacyjny konkurs krasomówczy dla aplikantów adwokackich z sześciu Izb Adwokackich: bielskiej, częstochowskiej, kieleckiej, krakowskiej, radomskiej i rzeszowskiej. Do udziału w konkursie zostało zgłoszonych łącznie 24 aplikantów, ale ostatecznie wzięło udział: trzech aplikantów z Izby bielskiej, czterech z Izby częstochowskiej, dwu z Izby kieleckiej, dwu z Izby krakowskiej, dwu z Izby radomskiej i trzech z Izby rzeszowskiej (razem 16 aplikantów).

Zgodnie z regulaminem OBA w skład jury weszli delegowani przez za-

interesowane RA: Zbigniew Piwowarczyk, wicedziekan ORA w Bielsku-Białej, Miron Kołakowski z Częstochowy, Ryszard Podlipniak — dziekan ORA w Kielcach, Stefan Kosiński z Krakowa jako przewodniczący jury, Stefan Suwała z Radomia i Mieczysław Cincio — wicedziekan ORA w Rzeszowie. Sąd konkursowy wstępnie ustalił, że uczestnicy konkursu będą występować w kolejności alfabetycznej w obrębie całej grupy terenowej, że nagrodą za zajęcie I miejsca będzie kwota 10 000 zł, II — 7.000 zł, a III — 5.000 zł, że jeżeli poza nagrodami za pierwsze trzy miejsca będą jeszcze wyróżnieni dalsi aplikanci, to nagrody (ewentualnie rzeczowe) dla tak wyróżnionych zostaną przyznane przez macierzyste Rady Adwokackie, z których Izb pochodzi dany aplikant, oraz że negatywnymi przesłankami oceny będą także: przekroczenie dopuszczalnego czasu przemawiania (15 minut) i zbyt intensywne korzystanie z wypracowania pisemnego (czytanie przemówienia).

Kandydatom zostały wcześniej rozesłane do wyboru trzy tematy z konkretnych spraw wraz z odpisami akt jako podstawa przemówienia: jeden temat z zakresu spraw cywilnych (do roztrząsania wyników postępowania dowodowego zgodnie z art. 210 § 3 i art. 224 § 1 k.p.c.) oraz dwa tematy z zakresu spraw karnych. W sprawie cywilnej powód (producent) dochodzi odszkodowania przeciwko pozwanemu G.S. (kontraktującemu) za niedotrzymanie umowy kontraktacyjnej na podstawie art. 471 k.c. w związku z art. 612 § 1 i art. 615 § 1 k.c. Pierwszy temat karny opierał się na fakcie pobicia żony (przyłapanej na zdradzie małżeńskiej) przez męża kablem elektrycznym, w wyniku którego to pobicia żona zmarła, przy czym biegli lekarze-psychiatrzy ocenili, iż możliwość pokierowania postępowaniem była u oskarżonego w znacznym stopniu ogra-

niczona (art. 148 § 1 k.k. w związku z art. 25 § 2 k.k.). Drugi temat karnej opierał się na dokonaniu przez oskarżonego kilku włamań oraz uduśnienia portierki (art. 210 i art. 148 § 1 k.k.). Kandydaci, którzy wybrali do wystąpienia sprawy karne, mogli wybrać rolę prokuratora lub obrońcy. Wszyscy wybrali rolę obrońcy. Sprawę cywilną wybrało czterech aplikantów, pierwszą sprawę karną — siedmiu aplikantów, a drugą sprawę karną — pięciu.

Ogólnie oceniając, więcej uwagi poświęcili wybranemu tematowi ci uczestnicy, którzy przemawiali w sprawie cywilnej, uzasadniając roszczenie odszkodowawcze producenta prowadzącego gospodarstwo hodowlane w związku z niedotrzymaniem umowy przez kontraktującego. Na ogół zarówno w sprawie cywilnej jak i w obu sprawach karnych występujący wyzyskali wystarczająco literaturę przedmiotu i orzecznictwo. Dość często akcentowano błędnie wyrazy pochodzenia obcego. Były też błędy prawne, jak np. w wypowiedzi, że znaczne ograniczenie zdolności pokierowania postępowaniem może realizować dyspozycję art. 25 § 1 k.k., że kabel elektryczny nie może być niebezpiecznym narzędziem, że skoro oskarżony przyznał się do włamań, to należy mu dać wiarę, a jednocześnie nie przyznał się on do zamiaru uduśnienia. Można się było dopatrzeć w trzech przemówieniach niestosownych wypowiedzi pod adresem sądu i prokuratora, naruszających § 31 Zbioru zasad etyki i godności zawodu adwokata. Dość liczne były błędy stylistyczne i usterki językowe (np. w następujących wypowiedziach: „co tu dużo gadać”, „na kopalni”, „nie był pośrednikiem kriminogennym”, „będę miał czelność czy przyjemność”, „tu my, gracze sądowe i kibice”, „pogadam se”, „kiedy dał wolę”, „bił ją za pomocą ręki”, „reprimenda słowna”,

„nastąpienie tego skutku”, „Matysiakowa tyrała go” itp.

Po wysłuchaniu przemówień członkowie jury dokonali szczegółowej analizy wystąpień. Ocenili je pod kątem: (1) stylu i (2) języka przemówienia, (3) jego formy, (4) sposobu wysławiania się, (5) treści przemówienia, (6) prawidłowości wykorzystania materiału faktycznego tematu, (7) poprawności rozstrzygnięcia zagadnień prawnych, (8) czasu trwania przemówienia i (9) zakresu korzystania z opracowania pisemnego. Niektórzy kandydaci mieli całe wystąpienia napisane i pismo to odczytywali. Członkowie sądu konkursowego uznali jednomyślnie, że na I miejsce zasłużył aplikant Mirosław Celej z Izby Adwokackiej w Radomiu, który przemawiał w sprawie odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy kontraktacyjnej, na II miejsce — aplikantka Bożena Łopacińska z Izby Adwokackiej w Kielcach, która przemawiała w obronie oskarżonego w związku ze śmiertelnym pobiciem kablem elektrycznym żony, na III miejsce — aplikant Lech Kasprzyk z Izby Adwokackiej w Częstochowie, który zabrał głos w związku z dochodzeniem odszkodowania w postępowaniu cywilnym. Ponadto jury wyróżniło przemówienia aplikanta Jerzego Borcza z Izby Adwokackiej w Rzeszowie i aplikanta Władysława Pocięja z Izby Adwokackiej w Krakowie. Obaj wyróżnieni przemawiali w obronie męża, który pobił żonę kablem elektrycznym ze skutkiem śmiertelnym. Przewodniczący jury ogłosił wyniki konkursu, wręczył nagrody oraz omówił najważniejsze spostrzeżenia i uwagi członków sądu konkursowego.

4. Konkurs studentów prawa. W dniu 12 listopada 1984 r. niżej podpisany jako delegat ORA w Krakowie wziął udział w jury Konkursu krasomówczego studentów Wydziału Prawa UJ, organizowanego

przez intensywnie pracujące (patrz: sprawozdanie w nrze 5—6 „Palestry” z r. 1984, str. 123 i n.) Towarzystwo Biblioteki Słuchaczy Prawa (TBSP). W skład sądu konkursowego wchodził prócz niżej podpisanego: dziekan Wydziału Prawa UJ prof. dr hab. Wojciech Bartel jako przewodniczący, kurator TBSP prof. dr hab. Stanisław Włodyka, członek sekcji prawa karnego dr Płachta, delegat Sądu Wojewódzkiego w Krakowie sędzia mgr Adam Olesiński i delegat Prokuratury Wojewódzkiej w Krakowie prokurator dr Jan Standa.

Studentom, którzy zadeklarowali udział w konkursie, doręczono wcześniej częściowe odpisy konkretnej sprawy karnej. Dotyczy ona zabójstwa siekierą (kilka ciosów zadanych od tyłu) zięcia przez jego teścia. Zięć miał znęcać się nad żoną i dziećmi (art. 148 § 1 k.k.); biegli lekarze psychiatrzy uznali, że oskarżony działał w stanie objętym dyspozycją art. 25 § 2 k.k. Uczestnicy mieli podjąć się roli: jeden prokuratora, drugi — obrońcy. Każdy mógł przemawiać najwyżej 15 minut, a następnie replikować w ciągu 5 minut; mógł też występować w stosownej tonie.

Do udziału zgłosiły się cztery „pary” studentów, a mianowicie (na pierwszym miejscu wymieniam „prokuratora”, na drugim „obrońcę”): (1) Leszek Wojtasik i Mariusz Pasek, (2) Zbigniew Słupiński i Andrzej Patuła, (3) Marek Dochnał i Irena Żarnowska, (4) Jerzy Artyniak i Andrzej Walczewski. Wszystkie wystąpienia były troskliwie przygotowane i ambitne, przy czym wyższy poziom wykazywały wystąpienia zasadnicze. Słabsze były repliki. Na ogół dobrze wyzyskano orzecznictwo SN i literaturę przedmiotu zwłaszcza w dziedzinie zagadnień psychiatrycznych i psychologicznych (np. dzieło prof. Bilikiewicza „Psychologia kliniczna” i prof. Kępińskiego „Lęk”). „Obrońcy” wnosili przeważnie

o zmianę kwalifikacji czynu z art. 148 § 1 k.k. na czyn z art. 148 § 2 k.k. (zabicie pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami), prosząc jednocześnie o zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie art. 25 § 2 k.k. Domagając się takiego podwójnego złagodzenia kary, powoływano się na judykaturę, cytowano odpowiednie orzeczenia SN. W paru wypadkach uczestnicy w zbyt szerokim zakresie korzystali z pisemnego tekstu przemówienia. Wadą było również przemawianie raczej do publiczności w sali, w której zebrało się kilkudziesięciu kolegów i koleżanek przemawiających. Niewłaściwe było zwracanie się do przeciwnika procesowego przez „kolega” czy „koleżanka”. W dwu wypadkach źle akcentowano wyrazy pochodzenia łacińskiego, w jednym zniekształcono określenie „cum dolo directo”. Jeden „prokurator” przyniósł siekierę mającą ilustrować narzędzie zbrodni i wywołać odpowiedni efekt emocjonalny, mimo że dowód rzeczowy w prawdziwym procesie leżał przecież na stole sędziowskim; ponadto zbyt często brał go do ręki i demonstrował obecnym w sali. Zdarzały się też w przemówieniach błędy stylistyczne i potknięcia językowe, np. w takich wypowiedziach, jak: „oskarżony wyrwał go z fizycznego bytowania”, „śmierć jednego człowieka umniejsza i nasze życie”, „nie mógł dokonać innej decyzji”, „oskarżony w sposób całkowity nie zajmował się dziećmi”, „na wsi ludzie posługują się nowo-mową i zwracają się do siebie z nienawiścią”, „gdy sprawa znalazła się w formie pozwu o rozwód”, „proszę was, wysocy sędziowie”.

Jury przyznało pierwsze miejsce za wystąpienie Leszkowi Wojtasikowi, drugie *ex aequo* Mariuszowi Paskowi i Andrzejowi Patuli, trzecie Henrykowi Walczewskiemu. Omawiany konkurs był konkursem eliminacyjnym do Konkursu Ogólnopól-

skiego, organizowanego przez krakowski ośrodek naukowy.

Kurator TBSP wręczył jako nagrodę: za I miejsce kwotę 5.000 zł, ufundowaną przez Okręgową Radę Adwokacką w Krakowie, oraz album „Polska” — dar Sądu Wojewódzkiego w Krakowie; za II miejsce — album „Warszawa” i „Kopalnia soli w Wieliczce” — dar Prokuratury Wojewódzkiej w Krakowie, a za III miejsce — album „Kraków miasto muzeów”; za III miejsce — album. Poza tym wszyst-

kim pozostałym uczestnikom za udział w konkursie wręczono cenne książki zakupione przez Zarząd TBSP (prezes Krzysztof Buliński i sekretarz Alicja Kolonko). Wszyscy studenci, którzy przemawiali, otrzymali także stosowne dyplomy TBSP podpisane przez członków jury.

Na zakończenie szereg uwag dotyczących wystąpień uczestników konkursu poczynił sędzia Olesiński.

adw. dr Stefan Kosiński

Wydawnictwo Prawnicze uprzejmie zawiadamia swoich odbiorców, że posiada jeszcze niewielkie ilości „**Informatora prawniczego na 1985 r.**”, cena 1 egz. 165 zł. „Informator” zawiera: kalendarium, aktualne adresy sądów, prokuratur, komisji arbitrażowych, biur notarialnych, zespołów adwokackich oraz aktualne przepisy prawne. Ewentualne zamówienia prosimy składać pod adresem: Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa, ul. Wiśniowa 50.